

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Atom-Šnipas Gavo 30 Metų Kalėjimo

Harry Gold, 39 metų philadelphietis inžinierius, kuris prisipažino per antrąjį pasaulinį karą šnipinėjęs Rusijos naudai ir tarpininkavęs tarp atominio šnipo Dr. Karl Fuchs'o ir Rusijos agentų, praeitos savaitės gale nuteistas kalėti 30 metų. Teismas buvo Philadelphiaj.

Jugoslavijai Senatas Skyrė Pinigus

Senatas, 60 balsų prieš 21 paskyrė 38 milijonus dolerių Jugoslavijai gelbėti nuo bado. Pinigų skyrimą Jugoslavijai sprendžia atstovų rūmai, bet neabejojama, kad ir atstovų rūmai pinigus paskirs.

Pavasari Truks Medvilnės

Pagal šių metų medvilnės derlių atrodą, kad jos vos ne vos užteks ligi ateinančių metų pavasario. Medvilnės augintojai greit reikalaus darbo jėgos ir trašų paskirstymo. Pažymėtina, kad rajon dažnai išstumdavo medvilnę, tačiau ši sintetinė medžiaga dabar sunkiai gauti.

Atlanto Pakto Vadų Sueiga

WASHINGTON, gruod. 11.—Generolas Bradley praneša, kad šią savaitę Londone įvyks Atlanto Pakto militarinių vadų sueiga. Sueigoj dalyvaus dvylikos valstybių vadai.

Vyriausiai bus tartasi apie Vakarų Vokietijos rolę Europos apsigynimo sistemoj. Ta problema vis tėra neatmezgamas mazgas.

Generolas Eisenhoweris, veikiausia bus paskirtas vyriausiu komandieriu.

PREZIDENTAS Trumanas pagrūmojo sumušti muzikalį kritiką P. Hume'ą už tai, kad jis laikrašty "Washington Post" prastokai atsiliepė apie prezidento dukters Margaret balsą.

Kontroliuos 1,500 Prekybos Firmų

Išleidus patvarkymą apie griežtą užsienių prekybos kontrolę, prekybos departamentas paskelbė 1,500 įvairių Amerikos ir užsienių firmų, kurių veda prekybą su užsieniais ir ypač su Azijos kraštais, ir įsakė tas firmas kontroliuoti, kad jos negalėtų gabenti į komunistų valdomus kraštus draudžiamų prekių.

Maisto Kainos Pakilo 2 Nuošimčiu

Nuo lapkričio vidurio iki gruodžio pradžios maisto produktų kainos krautuvėse vidutiniai pakilo 2 nuošimčiu. Daugiausiai pakilo šviežių vaisių, kiaušinių ir pieno produktų kainos. Taip praneša Darbo Statistikos Biuras Washingtone. Maisto produktai pabrango nevienodai: vaisiai ir daržovės pakilo virš 7 nuošimčių, o švieži vaisiai ir daržovės pakilo net apie 9 nuošimčius.

Žemės Drebėjimas Peru Respublikoj

LIMA.—Pietinėj dalyj Peru ir šiaurinėj Čilės dalyj žemė, tulose vietose, smarkiai krūptelėjo. Labiausia nukentėjo vietovės Ika ir Callama. Penki žmonės užmušti, 13 sužeista.

Prezidento laiškas kritikui sukėlė daug daugiau komentarų, negu tas jo laiškas, kuriame jis rašė, jog John L. Lewis netinka net šu-nims gaudyti. Jam, mat, leistina niekinti kitus, bet jo dukterį dainininkę ne švelniai pakritikuoti neleistina.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
— ir —
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
A. F. BELEVICK
63 SOUTHBRIDGE ST. - TEL. 2-3650
Auburn, Massachusetts

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
— ir —
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Įrengiam Visus Rakandus
Į Namus
MILLBURY FURNITURE CO. Inc.
190 MILLBURY ST. - WORCESTER, MASS.
Telephone 2-5936

KONGRESO VADAI UŽ ALGŲ - KAINŲ KONTROLĘ

WASHINGTON, gruod. 14.—Kongreso vadai agitodami už algų-kainų kontrolę, sakė jie reikalaus prezidento Truman, be atidėliojimo uždėt kontrolę ant algų ir kainų, kad apsaugoti mobilizacijos planus. Prezidentui Truman užkvietus, kongreso vyresnieji su-

sitarė laikyti del sustiprinimo kraštą prieš komunistišką agresiją. Grupė, kuri buvo pašaukta susidėjo iš vyriausių demokratų ir republikonų, senato ir buto bankų, ekonomijos ir atomiškos energijos komitetų narių. Taipgi buvo pašaukti svarbiausi administracijos viršininkai antrą kartą.

GENEROLAS MARSHALL RAGINA NORS DALINAI MOBILIZUOTIS

WASHINGTON, gruod. 14.—Apginimo sekretorius Marshall pasakė Kongresui, jog reikalinga tuojaus greitai pastatyti krašto apginimo mašineriją, kad sutikt visuotiną karštą karą, kurs gali užsiliepsnoti bėgy sekančių kelių mėnesių. Dabartinis bilius nustato trečdalį ar pusę pilnos mobilizacijos. Marshall pareiškė:

nors šis kraštas daro viską kas galima išvengti pasaulinį karą, mes suprantam, kad visuotinas karas gali prasidėti per vieną žodį iš anos pusės. Kol tokis grąsinimas yra, reikia pradėt sustiprint krašto jėgas per gamybą. Dabar svarbiausia yra paruošti fabrikus, įrankius, idant galėtumem greitai pradėt gaminti karo reikmenis.

Ar Bus Panaudota Atominė Bomba

Visuomenėje ir senate karštai svarstomas klausimas—ar pavartoti atominė bomba.

Senatorių tarpe vyrauja nuomonė, kad Komunistinei Kinijai reikia patiekti ultimatumą ir tik jo terminui pasibaigus palikti MacArthuro nuožiurai kada pavartoti atominę bombą. O senatorius Morse iš Oregono net pareiškė, kad "mes jau esame karo padėtyje su Sovietų Rusija. Ir jeigu artimiausiomis dienomis nebus pasiekta susitarimo, tai amerikiečiai turi atakuoti Sovietus atominė bomba."

Žinomas aviacijos specialistas gen. Severskis kitokios nuomonės. Jis randa, kad būtų netikslinga dabar pavartoti A-bombą, tai nuteiktis greitos pergalės, bet sumažins psichologinį efektą. Esą, šiuo metu Jungtinės neturi tiek a-bombų, kad galėtų rimtai paveikti Sovietus ir Kiniją kartu. Peranksti panaudotus a-bombą Jungtinės Valstijbės galėtų sulaukti liudnų pasekmių.

Korėjos Jungtinių Tautų armijos vadovybėje manoma, kad a-bombą Korėjoje panaudoti jau pervėlu. Didžiausias karo vadovybės uždavinys esą apsaugoti Jungtinių Tautų armijas nuo visiško sunaikinimo. Bet daugiausia a-bombas panaudojimas priklausys nuo dabar vykstančių politinių pasitarimų, kurie išprės tolimesnę sąjungininkų taktiką ir Korėjoje ir Europoje.

Prokuroras Bacharov Teisia Lietuvius

Badaujantieji lietuviai seka "broliškių respublikų" kolchozninkų pėdomis. Darbo žmonių, ypač kolchozninkų, gyvenimas okupuotoje Lietuvoje diena diene blogėja. Kai 95 procentus jų uždario paima valstybė rekvizicijų tvarka, kolchozninkams vis sunkiau su maistu, nes visos atsargos iš tų laikų, kai dar nebuvo kolchozų, arba pasibaigė, arba buvo atimtos. Todėl vis labiau biednėja Lietuvos žmonės ir vis daugiau SS kolchozninkų pavyzdžiu pradeda savintis kolchozų vadinamą visuomenės turtą. Neretai nužmogintas Lietuvos žmogus pasiima iš kolchozo ir savo paites kolchozo nusavintą gyvulį ar daiktą. Kitas parsineša kiek pašaro iš kolchozo savo paties smulkiam gyvuliui, kurį kolchozas dar leidžia asmeniškai turėti. Rodos, tai menki dalykai, tačiau lietuvis gyvena nebe savam krašte. Jei to nepamato kaimynas, neįskundžia, jei pamato ar apsimeta kolchozo vadovas, tai vistiek nuo partijos akių pasilėpt negali. Ypač šnipinėja komjaunuliai ir pionieriai. Jų daviniai suplaukia į NKVD įstaigą, iš kur patenka pas vyriausią okupuotos Lietuvos prokurorą, kuriuo yra 11-sios klasės valstybinis justicijos patarėjas drg. G. Bacharov. "Tiesoj", per radiją ir kitu būdu jis nuolat ragina didinti "bolševikinį budrumą", "socialistinės nuosavybės grobstytojus" atiduoti teismui.

Naciai okupacijos metu dėl pyliauvų neišpylimo kelis šimtus Lietuvos ukinkų sušaudė. Panašiai dabar elgias Bacharov, už mažiausius nusizengimus baudamas didžiausiomis bausmėmis. Nors jo bausmės tiesiogiai nėra mirties bausmės, bet ilgametis sovietų kalėjimas reiškia nieką kitą, kaip mirtį. Štai keletas bacharoviško teisingumo pavyzdžių.

—Kaišedorių rajono liaudies teismas šiomis dienomis nuteisė grupę grobstytojų, mėginusių Sorkiškių kolukyje išgrobstyti kolukui priklausantį šieną. Grobstytojai norėjo pakirsti kolukio gyvulininkystę. Teismas nuteisė kolukio turto gro-

Amerikos Kariuomenė Pasitraukė

Amerikos kariuomenė, buvusi prie Mandžūrijos sienos, pasitraukė nepanešant jokių nuostolių. Taipgi pasitraukė ir iš Siaurės Korėjos sostinės Pjongyang, nes toje apylinkėje kalnuose yra daug komunistinių partizanų ir apie šeši tukstančiai jų draugų pasislėpusių, kurie bil valandą galėjo pradėti puolimą, tad amerikiečiai nusprendė laikinai iš tos pavojingos apylinkės pasitraukti. Traukdamiesi jie nepaliko priešui nieko to, kuo jis galėtų pasinaudoti ir viską sunaikino—amuniciją, kurą, tiltus ir karišką medžiagą, nes jos išvežimui vienokiu ar kitokiu būdu nebuvo laiko, o priešui palikti būtų neapgalvotas elgesis. Pasitraukimas buvo sekmingas, nežiurint to, kad aukščiau paminėto miesto vakariniam šone susisiekimą Kinijos komunistinė kariuomenė nukirto.

Taipgi priešui paėmus Wonsan, amerikiečių kariuomenė pasitraukė nuo Changjün rezervuaro Hamhung ir Hyensanjin į rytus skirtingu keliu, negu buvo nuėjus, nes tą kelią priešas jau buvo užėmęs. Karo vadovybė pasitraukimą aiškina, kad jis buvo padarytas tuo sumetimu, kad laimėti laiką ir tinkamai prisiruošti.

AUGSBURG, Vokietija, —Ise Koch, Buchenwaldo ragana, staigiai sušuko: "Aš esu kalta!" Ją tuoj nugabeno į psichopatišką skyrių.

Ise Koch teisiama už žmogžudystes Buchenwaldo koncentracijos stovykloje karo metu.

JAPONIJOS premieras Yoshida išreiškė pasitikėjimą, kad Jungtinės Valstijos neištrauks savo okupacijos jėgas iš Japonijos "po dabartinių aplinkybių."

stytojus Malašauską ir Cviliką po 18 metų kalėti konfiskuojant turtą; eilę kitų asmenų, dalyvausių grobstyme, teismas taip pat griežtai nubaudė. ("Tiesa" 1950. 8. 29.). Bacharov ten pat pažymi: "Šis nuosprendis bus griežtas įspėjimas tiems, kurie savo purvinas rankas kiša prie kolukinio turto."

FAMILY ICE COMPANY
WALLACE MATUKAITIS, Sav.
Aliejus Pečiam ir Kurui
28 AETNA STREET
Anglys ir Koksai
TEL. 5-7537 - WORCESTER, MASS.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Nuo
L & K MOTORS
JUOZAS LIETUVNINKAS Sav.
Užlaikom Gasolino Stotį ir Taisom Įvairių Išdirbysčių Karus
GRABOWSKI AIKŠTĖ - TEL. 2-8750

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
— ir —
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
WIDOFF'S KEPYKLA
109 WATER STREET - TEL. 2-9756
Geriau Iškepta Duona ir Visokių Miltų Bandukės - Pyragaičiai - Tortai

DR. ANTHONY ARENT
LIETUVIS GYDYTOJAS
VIDUJINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS
507 MAIN STREET - TEL. 7-2173
PARK BLDG. - Kambarys 304 - Worcester

LIETUVIAI AMERIKOJE

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

Kalėdų Išvakarės, Lietuvių Veikla, Planai Ateities Veiklos Ir Veikėjai - Veikėjos.

Kalėdų švenčių išvakarėse vietos lietuvių sąjūdis, visoki veiksmai verda kunkuliuoja! Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai po įvykusio koncerto lapkr. 19 d. ruošiasi prie naujo meniško koncerto po naujų metų. Lietuvių Amer. Pil. Klubo nariai ruošiasi prie koncerto pradžioje 1951 metų. Prieš Kalėdas įvyks visa eilė kalėdinio pobūvių—arbatėlių, kurias rengia Liet. Amer. Pil. Klubas del vaikų.

Artinasi klubo narių metinis susirinkimas, rinkimas naujos valdybos gruod. 18d. vakare klube. Yra viltis, kad klubiečiai šiuose rinkimuose pasistatys vadus, ligi šiol išbandytus, praktiškus žmones ir klubui naudingus, veikėjus, kurie pastatė klubą ir vadovaudami įturtino klubą. Nors į klubo vadovybę yra daug aspirantų, dėja, kaip praeitais laikais ir dabar jų aspiracijos tebėra asmeniškųjų ambicijų, o ne klubo gerovės sumetimais paremtos. Toki vadai netinkami žmonės ir bus atmesti. Klubo vadais bus išrinkti tie, kurie jau pasireiškė klubui naudingais ir vietos lietuvių bendruomenės reikalus suprantantieji.

Dėja, nevisados mūsų žmonės praktiškai renkasi ir tankiai išsirenka vadus, kurie daro gėdą sau ir organizacijai. Ir mūsų klube tokių kelėtas (pereitais rinkimais) pateko į valdybą. Vienas iš direktorių, kurio asmenybė iškilo laike Henry Wallace rinkimų kompanijos, veikdamas klubo viršūnėse padarė sau ir klubui negarbės. Tai jaunos kartos klubietis. Atsirado kitas nesąmoningų, kuris klubo valdybą ir direktorius nepamatuotai įtarė parašydamas "Keleivyje", kad klubo vadai, direktoriai eikvoja klubo pinigus, rengia savo naudai bankietus etc. Tai buvo melas ir "Keleivis" per du kartus atsiprašė už patalinimą melo, šmeižimo ir kaltinimo bei įtarimo klubo direktorių turto eikvojime. Šiais klubo vadų—valdybos ir direktorių rinkimais, ne-

abejoju, kad klubiečiai mokės apsisaugoti nuo tokių nesąmoningųjų, neprityusiųjų veikloje "veikėjų" pasirinkime į valdybą ir direktorius, kurie blogai klubui patarnavo praityje ir gali patarnauti ateityje, išsirenks tuos vadus, kurie vietos lietuvių visuomenės respektuojami, kurie klubui per virš dešimtmetį sekmingai, nuosirdžiai dirbo ir vadovavo ir pastatė klubą vienu iš gražiausių ir turtingiausių klubų Naujoje Anglijoje.

Dabar klubui vadovauja daugumoje pavyzdingi senieji ir naujieji lietuviai, kelėtas naujosios kartos lietuvių, pavyzdin: teisėjas F. Direktorių; St. Morkus, klubo Pirm., A. Laskas, Mazotas. Šie jauniosios kartos lietuviai rimti žmonės, pavyzdingi. Senosios kartos per daug metų klubui dirbę, pp. Valinčius, Pilky, Vasiliauskas, Tamas, Giraitis ir kt. ne pamainomi klubo vadai, arba, p. Baltulionis, veteranas klubiečių veikloje, Jonas Mančiūnas ir kiti.

Baltulionis, J. Pilky, J. Giraitis ir kelėtas kitų buvo klubo namo stambiausi kurėjai. O visgi nepaisant to, kad jie visoje mūsų kolonijoje ir klube respektuojami žmonės, tačiau tų ambicingųjų intrygantų "Keleivyje" nepamatuotai buvo atakuojasi kaip klubo direktoriai, greta jų buvo įtariamai kiti direktoriai priešakyje su teisėju - Senatoriu F. Monchunu, kaip klubo turto eikvotojai. Dėja, klubiečiai, klubo valdybos nariai ir Pirm. Stanley Morkus kai pareikalavo įrodyti faktais įtarimus, "Keleivis" pakartotinai atsiprašė ir tie skundėjai, "Keleivio" korespondentai, nutilo, nosis nuleido kaisdami iš gėdos, nes jų skundai ir įtarimai buvo melas, tikslas diskredituoti klubo kurėjus, vadus, klubo biznio vedėjus ir klubo turto saugotojus. Esu nuomonės, kad busimais rinkimais klubiečiai bus atsargesni pasirinkime klubui vadų, apsisaugos nuo intrygantų ir klubiečių garbės teršimo ir tokiais prasimanymais ir intrygomis siekimo patekti į klubo vaidybą ir vadovybę. Toki žmonės jokioje organizacijoje netinkami ir nevadovauja.

„AL" Rep. X

NAUJIEJI PILGRIMAI

PADEKOS DIENOS Iškilmės Hartfordo Lietuvių "Naujųjų Pilgrimų" Gražų Ir Malonų Įspūdį Padarė Visiems Jų Geradariams.

Patariė sako: "Kas sėja, tas piauja"! Taip atsitiko su mūsų kolonijos lietuvių bendruomenės labdarybės daviniais. Hartfordo lietuvių kolonija maža, bet neatilikio nuo kitų lietuviškųjų kolonijų su savo labdarybe tremtiniais, daugelį pralenkė savo duosnumu ir rupestingumu suselpti benamius ir badaujančius lietuvius tremtinius Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose vargusius. Per BALFą ir atskirai siuntė maistą, rubus tremtiniais šelpti. Per porą metų pasiuntė virš 200 affideivų per kėlimui virš poros šimtų šeimų ir vienių lietuvių į Ameriką—Hartfordą ir jo apylinkę.

Kai suvažioavo apie 200 lietuvių į Hartfordą, vietos veikėjai, klubiečiai, dėka iniciatyva W. M. Chase ir J. Pilky, surengė naujiesiems lietuviams kuklų bet širdingą priėmimą tikslu susipažinti su jais ir suartėti. O susipažinus su naujais "pilgrimais" padėti jiems rasti butus ir darbus, padėti įsikurti ir tapti vietos lietuvių bendruomenės nariais. Naujieji lietuviai suprato senųjų ateivių jiems bičiulybę ir įvertino. Dabar kai jau jie įsikūrė, lietuvių tremtinių draugijos vadai ir nariai nusitarė ir surengė seniesiems ateiviams lietuviams padėkos dieną 10 d. gruodžio ir paliko malonius įspūdžius visiems jų prieteliams.

Dienos iškilmės prasidėjo su bažnyčioje mišiomis. Kun. St. Yla, specialiskai pašauktas į Hartfordą, pasakė įspudingą pamokslą, kuriame jis ryškiai, labai vaizdžiai nupiešė paveikslą lietuvių tremtinių ir tėvynės Lietuvos rusčią tragediją. Jo kalba—pamokslas ištraukė gailią ašarą naujųjų ir senųjų lietuvių amerikiečių, nes priminė jiems dramatiškai prasidėjusią ir tragiškai pasibaigusią lietuvių tautos nelaimę.

Gerb. Kun. Stasys Yla, ne tikai genialus dvasiškis, taurus lietuvis, bet tuo labiau visuomenės vadas ir ryškus rašytojas. Jo žodžiai iš sakyklos byrėjo tarsi dainintiniai perlai, gražiomis spalvomis jis piešė ir vaizdavo lietuvių ištremtųjų iš tėvynės kančias, vargus benamais tapu-

siųjų. Jis Dievo valia ir tarsi Jo žodžiais kalbėjo į savo klausytojus aiškindamas ir mokydamas savo klausytojus kame yra artimo krikščioniškoji meilė, lietuvių tautinės vienybės palaima. Jų vienybėje atspara nelaimėje ir bėdoje. Girdamas Amerikos lietuvių labdarumą ir krikščioniškosios ir tautinės jų pareigos atlikimo faktų ryškiai pabrėždamas, pripažindamas padėką ir garbę amerikiečiams lietuviams už jų suteiktą tremtiniais moralinę ir medžiaginę paramą bei progą persikelti iš Europos į Ameriką ir priglaidimą naujųjų lietuvių suteikimą jiems paramos ir galimybės buto ir darbo parupinimo, sudarė savo klausytojams įspūdį malonumo ir priminė jiems, kad jie atliko savo krikščioniškąją ir tautinę parieigą gelbėdami savo tautiečius.

VIRŠ 400 ŽMONIŲ PADEKOS BANKIETE

Kiek naujiesiems lietuviams kainavo surengimas padėkos dienos ir bankieto? Labai daug. Esu patyręs, kad daugelis naujųjų lietuvių paaukojo visą savo savaitę uždarbį pagerbimui savo geradarių. Padėkos dienos bankieto surengimui, apie 400 žmonių su kaupe pavaišinimui ir pavalgindimui, o gal rasis ir tokių, kurie išleis daugiau negu pusę šimtinės! Jie visi laisva valia apsidėjo mokestimis, kad ši padėkos diena būtų šauni ir maloni jų svečiams—geradariams perkelusiems visus juos į Ameriką ir padėjusiems įsikurti Amerikoje.

Nuotauka buvo visų gera—rengėjų ir svečių. Bankietas šaunus, svečiai gerė lietuvišką krupninką tarsi koniaką su kavute. Gerejos lietuvių pagamintu krupninku iš saldaus, skanaus medaus ir kitokių priedų jame. Tikrai, valgiai ir gėrimai buvo tarsi karališki! Taip naujieji lietuviai padėkavo seniesiems lietuviams savo geradariams ir suteikė jiems garbės dokumentus—liudijimus jų geradarybės.

Menišką programą išpildė tremtinių jaunimas po vadovystę gerb. ponio Miniukienės, p. J. Petkaičio, artistės Janukevičienės ir Pirm. V. Balčiūno. Mergaičių tautinių šokių grupelė pašoko porą šokių: Blezdingelė ir Kepurinė, gražios lie-

tuvaitės tautiniuose rubuose žavėjo publiką—svečius savo šokiais; Virbutienė, Šaulių teatro artistė, išpildė eilėraščių, jauna lietuvių (pavardės nežinau), gražiai išpildė eilėraščių ir artistė Janukevičienė žavėjančiai porą eilėraščių išpildė. Ši Vilniaus teatro artistė žavėjanti scenoje, jos personalas, veiksmas ir eilėraščių išpildymas buvo vertas ovacijų. Vyrų oktetas gražiai pasireiškė, skubiai surinkti dainavimo choristai, kad ir trumpai lavinti, visgi, pasireiškė neblogai, bet kukliau negu kiti programos pildytojai.

Kun. S. Ylos malda ir prelato J. Ambota žodis visiems patiko, nes buvo lietuviškos širdies pajautimu ir lietuviškoje dvasioje svečiams patiekta. Žodžiu, programa buvo graži, kalba Pirm. V. Balčiūno reikšminga ir efektinga bankieto proga. Daviniai padėkos dienos moraliniu ir tautiniu atžvilgiu tiek geri kai Hartfordo lietuvių rūpestių daviniai perkelti į Hartfordą kuodaugiau tremtinių. Liet. Skautų vardu sveikino p. Vaeiovas Nenortas.

MUS "PILGRIMŲ" BIČIULIAI IR ANTIPATAI

Man prisimena kitas įvykis Amerikos istorijoje ir padėkos diena Amerikoje švenčiama glaudžiai susijusi su mūsų "pilgrimų" surengtos padėkos dienos švente Hartforde. Prieš 330 metų į Plymouth jūros pakrantę, netoli Bostono atvyko pirmieji pilgrimai laivu "Mayflower", čia jie išsėdo ir buvo sutikti vietinių gyventojų raudonodžių indijonų su neramyste, šurkščia valia ir antipatija naujiesiems žmonėms. Naujieji ateiviai atvyko į Plymouth'ą iš Europos persekiojami laisvės ieškoti naujame pasaulyje dabar vadinamame Amerika. Jų įsikurimas nebuvo lengvas, jiems teko nugalėti daug sunkių gyvenimo ir įsikurimo problemų.

Nelengva ir mūsų naujiesiems "pilgrimams" buvo įsikurti praityje atvykusiems ir dabartiniams iš tremties atvykusiems lietuviams, kurie su šeimomis pradeda gyvenimą iš nieko, bet turi viltį prasigyventi, visas blogas sąlygas nugalėti. Dėja, šie mūsų naujieji "pilgrimai" susitiko su "raudonodžiais" naujosios eros kruvinosios hordos indijonais lietuviškos kilmės. Šie mus tautos išgamos nešykštėjo "raudonųjų" epitetą naujiesiems lietuviams, klausdavo sarkastiškai: "Kodel jūs bėgot iš Lietuvos Stalino "išlaisvintos"? Jūs naciai, fašistai! "Bet mūsų naujieji "pilgrimai" išdidžiai ir demokratiškai atsakė šiems elementams. Sakysiu, dvasios ubagam: "Jei jūs manote, kad Stalinas davė Lietuvai laisvę ir palaimą rusi-

ko komunizmo ir imperializmo nešimu į Lietuvą, komunistiškąjį žemės rojų, tai kodėl jūs nevažiuojate į Lietuvą? Jei jūs manote, kad komunistiškoje santvarkoje geriau negu demokratinėje Amerikoje žmonėms gyventi, važiuokite į Lietuvą, o mes surengsime jums šaunias išleistuves! Pasiskolinsime pinigų ir jums bilietą išpirksime! Vaziuokite, savo kailiu patirkite gerovę staliniško komunizmo! Mes tikri esam, kad jei kuris iš jūsų galėsitė sugrįšti į Ameriką, tuomet galvositė kitaip, Stalino negarbinsitė, keiksitė susirietę!"

Kol kas neatsirado nei vieno Stalino lietuvinto norinčio važiuoti į Lietuvą iš mūsų kolonijos. Nusiramino visi jie. Spėjama, kad jie pradėda suprasti ir komunizmą pažinti. Dabar atrodo, kad lietuviškųjų komunistiškųjų "blakių" tarsi nėra Hartforde. Kur jie dingę? Kas su jais atsitiko, gal jie slapta išdolino linkui Svietiski, komunisty kraj?—Toki paklausimai girdimi mūsų kolonijoje tarp lietuvių. Tatai mūsų naujieji "Pilgrimai" jaučiasi tarsi laimėję debatus su tais mūsų išsigimėliais, naujosios eros lietuviškais "raudonodžiais" pasireiškusiais antipatiškais tremtiniais.

Naujieji lietuviai papildė senųjų praretėjusias eiles Amerikoje. Ši faktą žino Hartfordo lietuviai, nes ir jų praretėjusios eilės papildomos naujaisiais lietuviams. Vietos lietuvių bendruomenės žymiai sustiprėjo ir stiprės ateityje, nes naujųjų lietuvių jaunimas teikia viltį lietuviškos šeimoms ir ateitį lietuviškos bendruomenės stiprinimo ir palaikymo Hartforde, nes jaunimas mūsų tautos ateitis.

NASHUA, N. H.

ALT S-GOS KONCERTAS NASHVĖJE

Gruodžio 1 d. Nashvėje viešoje Vilniaus aperos solistai JU-ZE KRISTOLAITYTE ir ST. LIEPAS. Abu dainininkai buvo čia laukiami svečiai, nes Nashvė retai turi progos atsikviesti žymių menininkų. Susirinkusieji dainininkų skambiais balsais ir gražiu dainavimu buvo sužavėti. Solistams akomponavo komp. Jeronimas Kačinskas.

Į koncerto programą buvo įterpti ir tautiniai šokiai. Šoko Nashvės tautinių šokių grupė, kuri buvo paruošta iš vietos lietuvių jaunuolių. Koncertas buvo baigtas svečiams pasilinksminimu ir šokiais.

Koncerto rengėjas vietos ALT Sąjungos skyrius, kuris jau yra suruošęs nepirmą toki svarbų parengimą. Linkėtina jam ir toliau vietos visuomenėje gražaus pasisekimo. K. N.

CLEVELAND, OHIO

Čiurlionies Ansamblio Dešimtmečio Minėjimas Atidėtas

Del netikėtos didelės sniego pugos Clevelande Public Auditoriums salė buvo uždaryta kelias dienas ir Lietuvių Kultūros Fondo rengtas š.m. lapkričio m. 26 dn. iškilmingas čiurlioniečių meno ansamblio dešimtmečio minėjimas negalėjo įvykti.

Minėjimas atidėtas į š.m. gruodžio m. 30 dn. ir įvyks toje pačioje salėje ir ta pačia programa. Minėjimo pradžia 6 val. vakaro. Kvietimai galioja tie patys ir jų galima dar įsigyti aukščiau nurodytose vietose. Visus

norinčius minėjime dalyvauti maloniai prašome kvietimus įsigyti iš anksto.

Visi ligi šiol gauti sveikinimai laiškais ir telegramomis ansambliui bus įteikti iškilmingo minėjimo metu. Sveikinimus prašome siųsti šiuo adresu: Jonas F. Daugela, 1844 W. 47 str. Cleveland 2, Ohio.

Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando Skyr. Valdyba čia programa. Minėjimo 6

Arthritis Pain
For quick, delightfully comforting help for aches and pains of Rheumatism, Arthritis, Neuritis, Lumbago, Sciatica, or Neuralgia try Remind. Works through the blood. First dose usually starts alleviating pain, so you can work, enjoy life and sleep more comfortably. Get Remind at drugist today. Quick, complete satisfaction or money back guaranteed.

VARGAI VAINKUOJASI DŽIAUGSMAIS

Jei rupestčiai įvairus, nelaimės ir skaudus vargai Tau spaudžia vis širdį ir dažnai sielą griaudina, Nenusimink, sesė-brolau, neužilgo pralinks jie, kaip dumai, Juk pasaulyje nėra to blogo, kas vėliau ant gero neišeina.

Gal buvo laikai, kada žmonės liežuviais tavę plakė, Ir pletkų visokių kibirus pylė ant tavo galvos, Šiandieną tie patys žmonės visai jau gerbia tavę, O ryt - poryt džiaugsis tavim ir ant savo rankų nešios.

Arba štai vakarykščiai tavo draugai buvo meilus, Malonus . . . sau už garbę laikė kalbėtis su tavimi, šiandieną gi jie į tavę jau nebežiuri, net ir pašiepia, Mat brolis - broliui, draugas - draugui tampa žiauresnis už žvėrį.

Kas duobę kasa kitam, pats dažnai į ją įpuola, Kas kitą skaudina, tas pats nelaimių juroj paskesta, Kas kitam ginklą gelauda, dažnai pats nuo jojo ir žūna, Tat ar verta buti blogadariu, gal protingiau kitiems buti geru.

Kiekvienas blogas darbas, pavydu, kerštu, neapykanta puostas, Yra paties pagraro valdovo veiksmas biauriauisis, O gerieji darbai yra tikros dangaus palaimos vaisiai, Kurios Sutverėjas pažadėjo Adomui, Jievai ir žmonijai visai.

Juk ir grudas pasėtas į juodą ir purviną žemę Yra pasmerktas tarsi paniekai ir vargai didžiam, Bet, žiurėk, už kelių dienų išleidžia diegą gyvybės, Iš kurio išsivysta medis, ar jvas šimteriopais vaisiais.

Matyt, jau toks yra gyvenimo likimas mūsų visų, Kad kas kuo pats kvepia, tuo ir kitą smardina. . . Tas dažnai pasitaiko mūsų tautiečių tarpe lietuvių, O tas žemina mus kitataučių akyse ir yra gėda mūsų tautai pačiai.

Bet, nenuliusk, nenusiminki, brolau, savo gyvenime, Jei vargai, nelaimės ir rupestčiai sunkiai prislėgia tavę, Vėliau jie dažnai virsta džūgiais ir saldžiais džiaugsmiais, Nes žmogaus gyvenimas yra nuklotas kvepiančiomis rožėmis ir erskėčių dygliais! ! ! PADANGĖS ARAS.—

Gruodžio (Dec.) 16 d., 1950 m.

EAR NOISES?
If you suffer from those miserable ear noises and are Hard of Hearing due to catarrh of the head, write us NOW for proof of good results our simple home treatment has accomplished for a great many people. NOTHING TO WEAR. Many past 70 report ear noises relieved and hearing improved.
SEND NOW for proof and 30 DAY TRIAL OFFER
THE ELMO COMPANY
DEPT. NO. 977 DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 6 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidžiama Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00
Dviem Metam — \$5.00 Dviem Metam — \$6.00
Pusel Metų — \$2.00 Pusel Metų — \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

DOMAS AIDOKAS

Mūsų Dienų Ivykiai

AGRESIJA PRAEITYJE IR DABAR

Pasaulio demokratijos ir krikščioniškoji civilizacija pasiekė krizės pilnumo. Kodėl? Todėl, kad demokratijų valdovai politiškai ir moraliskai subankrutinę. Dabarties komunistų agresija eina nešdami vienoje rankoje melą, kitoje kardą. O kas kardą pakelia, tas nuo kardo žuva! Taip yra pasakytą krikščionių knygoje.

Eurazijos žemynas buvo lopšys pasaulio tautų, Europa buvo motina krikščioniškos civilizacijos. Šie istoriniai faktai neginčijami. Ankstyvesniųjų amžių agresija dogmatikų imperialistų ryškiai atžymėta istorijoje. Europa krikščioniškos civilizacijos motina labiausia agresijos krauju buvo laistoma per virš tūkstantį metų.

Lietuviai gynėsi nuo krikščionių kardininkų ir kryžievių per du šimtus metų ligi kovą laimėjo prie Žalgirio 1410 m. sutruškindami kryžievius ir kardininkus. Nuo to laiko kryžieviai ir kardininkai buvo pasyviški ligi Fredricko ir Petro Didžiųjų. Anglų ir prancūzų agresija ėjo virš dvejų šimtmečių. Krikščionys savo agresijomis Eurazijos žemyne nešė krikščioniškos civilizacijos žibintą, plėtojo žemos dorovės politiką, skriaudomis palaikė socialinę santvarką. Dabar krikščionis užvaduoti ryžtasi komunizmas, kuris vykdo agresijas ir ryžtasi pakeisti krikščionišką civilizaciją komunistišką civilizaciją.

Vakarų demokratijos ir rytų autokratijos susidūrė kovoje naujos politinės ir socialinės civilizacijos fronte. Amerika stovi vienoje kovos fronto pusėje, Rusija stovi kitoje pusėje. Amerika, kritiko akyse, milžinas be galvos! O Rusija milžinas ant molio kojų. Abu šie milžinai bausis, galingi, bet vienas stinga galvos, kitam kojų. Kitokios išvados negalime rasti kritiškai vertinant šių milžinų galybes.

Komunistinė Rusija politiškai ir ekonomiškai viduje silpna, bet jos užsieninė politika gabi ir lanksti, nepalaužiama, jos propaganda, nors labai apgaulinga, bet rytų pasaulyje ir vakaruose sekminga. Amerika ir kiti demokratiškieji kraštai turi dinamiškas jėgas, viduje politiškai ir ukiškai labai stiprios, bet demokratijoms stinga moralinių ir politinių dinamiškųjų jėgų nugalėti

mui oponentų melą ir apgaulbes. Demokratijos neturi ryžtingos valios ir politinės išminties, nes jos nepažįsta savo ir oponento medžiaginių, moralinių ir politinių jėgų, tatau buvo ir tebėra aukos appeasementų politikos.

Britai, prancūzai praeityje buvo garsūs valstybininkai ir kariūnai, dabar šie vakarų Europos kraštų žmonės ir jų vadai dvasios ubagai, dreba prieš komunizmą kaip prieš virš dešimtmetį drebėjo prieš nacizmą ir fašizmą, appeasementais, kitų tautų kaina bandė nusipirkti sau taiką, laisvę ir saugumą. Dabar britų ir prancūzų vadai taip galvoja ir kalba siekdami sau taikos, laisvės ir saugumo patikrinimo. Tokia jų galvosėna padrašina Kremliaus agresorius griauti vakarų pasaulio demokratijas ir krikščioniškąją civilizaciją.

Mes manome, kad ši krizė išsaus Amerikos demokratijos realų persiorentavimą, Amerikos milžinas susilauks naujų vadų—GALVOS, tada Amerikos milžinas bus gajus, politikoje sąmoningas ir lankstus, jo moralinės ir politinės bei medžiaginės išgalės pasireikš. Kai to mes susilauksime, tuomet Amerikos demokratija ir kartu kitos triumfo keliu žygiuos į pergalę, taiką ir teisėtumą.

Demokratijos privalo pamiršti savo pilvo reikalus, privalo suspausti pilvą, rupintis sielos ir demokratijos gyvybiniais reikalais. Ir jei ne per pilvą, bet per sielą sieksime sau pasaulyje taktininkų, mes tikslu pasieksime, galėsime sutelkti pasaulio žmonių mūsų kovos fronte prieš barbariškąją ir visam pasauliui žalingąją komunistų ir rusiškąją imperializmą. Mes esam tikri, kad komunizmas kasa duobę sau agresija. Komunizmas sutiks tokią ateitį kaip vokiškas necizmas sulaukė.

“LIAUDININKAI”
Kinijos komunistų valdžios atsiųstos delegacijos į JTO Tarybą vadas, gen. Wu ir jo bendrieji kalbataarsi per Maliko ir Višinskio lupas smerkdami amerikonišką “imperializmą” Kinijoje ir Korėjoje. O labai senai, prieš metą laiko, Amerikos vadai ir spaudos organai sakė ir rašė, kad Kinijoje civilį karą vykdo ne komunistai, bet liaudininkai! Kad jie nori nuversti nedemokratišką Kuning-

DAUGIAU AIŠKUMO!

Memmingeninio “Lietuvio” 1950. 5. 12 N. 19 (64) Vokietijoje išspausdintas yra straipsnis “Kai kurių gudų veikėjų broožai”, kuriame atsirėmęs 1949 m. mašinėle atmušta gudų brošiūrele “Chto takija kryvičy”, išleista ABB (Antybalševicki Bielaruski Blok), įspėjau savo visuomenę, kad būtų atsargi turint reikalų su abramčinkais—inž. M. Abramčiko grupės gudų veikėjais, savo priešininkų vadinamais “krivičiais”, kurių kiti ABB skelbiami būvę ar tebėsa—vienį—su komunistais, kiti—su lenkais, o dar kiti—ir su vienais ir su kitais susirišę, suprantama, nepatiko paliestiems jame asmenims. Abramčikininkų organo “Bačkauščyna” 1950. 9. 15 N. 63 Alės Kryha straipsnyje “Adumajcesia susedzi” (apsigalvokite, kaimynai) smarkiai puolė ne tiek mano straipsnio autorių, kažkodėl pakeldamas mane “autoriais”, pridurdamas man kažkokių “inspiratorių”, ir drauge su

tango—tautininkų partijos valdžia gen. Čiango. Įdomu, kaip dabar mūsų krašto “minkštagalviai” samprotauja apie tuos Kinijos “liaudininkus”, kuriuos jie rėmė moraliskai ir politiškai, o dabar tie “liaudininkai” kariauja Korėjoje prieš amerikonus ir kitus demokratrus.

Lietuviška patarlė sako: “Durną bažnyčioje muša”. Taip atsitiko su Amerikos valstybininkais. Kinijos “liaudininkai” kaltina amerikonus ir smerkia juos kaip imperialistus Korėjoje ir Kinijoje. Gen. Wu, komunistų valdžios iš Peipingo atvykęs į New Yorką išlėjo savo komunistišką tulžį ant Amerikos. Šis faktas ryškiai rodo kad Kremliaus valdovai turi pilniausią valdymą Kinijos komunistų, o p. Dean Acheson vis dar manė, kad Kinijos komunistai paseks Jugoslavijos komunistus ir atsiskakys imti išakymus Kremliaus valdovų.

Ar šis JAV primetamas kaltinimas Kinijos komunistų valdžios ir įtarimas imperializme atidarys amerikonių vadams akis? Dieve duok, kad taip būtų, bet aš abejoju, aš manau, kad p. Acheson bus ateityje politiškai aklas visuose konfliktuose su komunistais.

Virš 30,000 amerikonių jau žuvo ir sužalotų Korėjoje, ligi bus ten baigta kova su komunistais, gal skaitlinė bus dvigubai didesnė. Esu nuomonės, kad JAV vyriausybė ir kitos vakarų vyriausybės likviduos karą Korėjoje nepergale, bet appeasementais Stalinui. “Dėdė” Stalinas pavergtų tautų žmonių krauju, gyvybėmis, kančiomis kovą ves su vakarų demokratijoms, kitų kraštų komunistai čulps vakarų demokratijų kraują kovoje už Stalino imperializmo tikslus. Amerika užmoka brangia kaina už savo vadų politišką klaidą ir dar užmokės daugiau ateityje.

tais iš pirmo išlaužtais mano bendradarbiais pagerbdamas mus” damaroslyja tupalobyja politikany” vardu, kiek vargšą “Lietuvio” redaktorių, kam jis drįsęs tokį mano straipsnį išspausdinti.

Visai teisingai primindamas bendrą gudų ir lietuvių praeitį, sveikai keldamas gudus “igimtais lietuvių sąjungininkais” ir pripažindamas, jog tarp gudų ir lietuvių kurkas esą mažesni politiniai “supiarečnasti” (priešingumai) negu tarp gudų ir kaikiurių kitų, taip pat maskvinių bolševikų pavergtų tautų, A. Kryha laikas mano straipsnio išspausdinimą nesuderintą su tarptautinės etikos elementariniais pagrindais, priešingą pačių lietuvių tautiniam reikalams ir tt. Tačiau, nesikarščiuodami dėl jo dirksniavimo ir nesijaudindami dėl patetikos, pažiūrėkime betgi, kuo gi bus jis mums padėjęs išsiaiškinti—sakytume—kuriečias mūsų abejones, kurios kaip tik nemažai mums kliudo su gudais susiprasti.

A. Kryha labai lengvai jas išsprendžia sakydamasis su lietuviškuoju laikraščiu nesiginčysias ir nesiteisinsias, juo labiau, jog be įrodymų, tik atsirėmus “anoniminiais paskviliais” kaltinimas žymiausiųjų peredavyja) gudų veikėjų fašistiniu ir komunistiniu agentavimu tiek esąs nerimtas ir nepadorus, jog atkrentanti čia bent kokia diskusija. Deja, tuo mūsų abejonės nė kiek nepašalinamos—nei ginčo, nei teisinosi neprašom, tik norim aiškumo—o čia, kaip matom, aiškumo vengiama.

Kurie gudų veikėjai yra savarankiški gudų patriotai, o kurie—svetimos (ne gudų) politikos veikiami arba nustatomi, gal net gudams įprausti agentai—štai kas svarbu nustatyti.

Abramčikininkai (sprendžiame iš A. Kryhos) užsigauna, kai kitiems jų prikišama perartimi praeities ar dabarties santykiai su varšuviniais ar londoniniais lenkais, hitlerininkais ar bolševikais, ir laiko tuos priekaištus prof. Astrauskio grupės, kurią jie pvardžiuoja “zarubežnikais”, rusofiliniu agenturiniu darbu. Taigi vieni kitus išvadiną svetimais agentais ir užsigauna, kai mes kits kitą išpėjame saugotis pačių gudų labiausiai tuo kaltinamų veikėjų.

Tame pat “Bačkauščynos” numerį S. Krušnič straipsnyje “Čarhovaja afera Astrouškago” vadina jį buvusiuoju Vakarų Didiosios Komunistų Partijos Centro Komiteto nariu, įdavinėjusiu gudų jaunimą į NKVD rankas, vėliau lenkų defenzyvės agentu ir pan. Čia kaltinimas busias tvarkoje, nes prieš Astrauskį? O kai “zarubežnikų”, “Chto takija kryvičy” sieja su enkavedistiniu darbu koki Kabušą ar Kachanouskį arba su manevravimais lenkų ir bolševikų tarpe koki kušali,

Janką ar Stanislovą Stankevičių—čia jau negerai—nes liečiami abramčikininkai? Atpasakodamas ABB brošiūrėlės turinį, aš nežinojau, kas yra jos autorius. Dabar A. Kryha kad ir vadina ją anoniminiu rašiniu, bet čia pat ją sieja su J. Sabaleuškiumi ir kitais “zarubežnikais” kaip leidėjais ir platintojais. Nevienas lietuvis pažįsta p. Sabaleuškį kaip gudų veikėją, su kuriuo galima sutikti ar nesutikti, galima ir karštai pasiginčyti, bet vargiai kas jų patikės, kad jis būtų platinęs iš pirmo išlaužtų prasimanymus, kad ir apie priešingo jam nusistatymo savo tautiečius. Tad ir pasirodžius A. Kryhos straipsniui mūsų abejonės dėl brošiūrėlėje išvardytų abramčikininkų politinio aiškumo ne tik ne mažėja, bet dar rimtėja.

Inž. Abramčikas turi savo organą “Bačkauščyną”. Kai 1948 m. birželio 25 d. astrauskininkų “Bis” N. 17 iškėlė A-čikui visą eilę kaltinimų, šis į juos atsakė “B-noje”, “B.N.R. prezidento (!?) kanceliarijos” pranešimo forma. Nieko neatsakė į “Bis’o” teigimą, jog 1947 m. vasarą A-kas gavęs iš egzilinės Londono lenkų vyriausybės 150-200 svarų sterlingų. 1949 m. balandžio 6 ir 8 d. dar memmingeninė “Minties” N. 38 ir 39 straipsnyje “Kaip gudai apibudina kai kuriuos savo vadus” informuodamas savo visuomenę apie A-ko asmenį ir veikimą, pakartojau ne tik “Bis’o” priekaištus, bet ir A-ko (kanceliarijos) į juos atsakymus.

Suburžuazėjo “Stalino Keliu”

Partijos linijos laikytis nelengva, ypač kai ji dažnai kinta. Stalino linijos saugotojas Lietuvoje yra “Tiesa”. Ji pamoko ypač provincijos laikraščius. “Tiesa” sukėlė audrėlę ir dėl Kupiškio rajoninio laikraščio “Stalino Keliu”, nuėjusio kaip tik ne Stalino keliu, nes visai klaidingai nušvietusio kolchozų stambimimo reikšmę. Partija ir spauda dėl to puolė atsakingąjį redaktorių S. Zauką. Bet liaudis jau buvusi “suklaidinta” ir todėl buvęs sutrauktas bolševikinis aktyvas, kuris ruskai ir lietuviškai specialiuos susirinkimuos aiškines gyventojams, kad “Stalino Keliu” suklydęs. Šia proga “Tiesa” pažymi: “LKP (b) Kupiškio rajono komitetas apsvarstė klaidingo straipsnio autoriaus pasielgimą ir jį atitinkamai nubaudė”. Tas jau iš nos, ką reikiška nepataikyti pagal liniją.

Moterys Prieš “Atominkus”

Lietuvoje dažnai šaukiama mitingai, kurie reikalauja užginti atominę bombą. Kaune moterų susirinkime komunistės paskaitė iš Maskvos atsiųstą protestą dėl Anglijos - Amerikos “atominkų” reikalaujant atominės bombos vartojimą uždrausti. Po to Kauno moterys, kaip okupuotoj Lietuvoj priimta, pasveikino drg. Staliną.

Kodėl gi į “Chto takija kryvičy”, kur ištisa eilė abramčikininkų—kas smarkiau, kas lengviau—yra smerkiami, negalima “kanceliariškai” ar nekanceliariškai, tik aiškiai atsakyti toje pat “B-noje”? Atsakyti ne man ar “Lietuvio” laikraščiui, taigi ne lietuviams, bet savo tautiečiams, o mes jau—aš ar kitas—kaip ir aną kartą pasistengsime tai savo visuomenei pakartoti. Reikia aiškumo, daugiau nieko.
D. Pugsudis

Jiminy Christmas!
EVERYBODY
wants this new
Smith-Corona!

Naturally, Santa!...
It's the World's Fastest Portable!

• It's so lightning-fast that in correct rhythm it's impossible to jam the keys! Has 38 features, full-size professional keyboard and Colorspeed Keys that are fingerprint-shaped to cup your fingertips. It's the most popular portable we've ever sold—perfect for students, typists, busy families. Come in and let us show you all its many advantages!

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Jonukas

A. P. ŽECHOVAS

Kalėdų išvakarėse, devynių metų Jonukas Žukovas, kuris jau trys mėnesiai kaip yra mokiniu pas batsiuvį Aliachiną nėjo miegot. Jis laukė, kol jo šeimininkas, šeimininkė ir darbininkai išeis ankstyvųjų mišių, kad galėtų paimti iš savo darbdavio stalčiaus mažą bonkutę rašalo ir plunksnakotį su surudijusia plunksna. Tuomet jis ištiesė prieš save sulankstytą popierio lapą ir pradėjo rašyti.

Taciau prieš nusprendamas rašyti pirmąją raidę jis skubiai pažiūrėjo į duris ir į langą, keletą kartų žvilgtelėjo į tamsią ikoną, nuo kurios į abi puses tęsėsi sunkiai apkrautos lentynos, sudarancios širdį sulemiančią vaizdą. Popierio lapas buvo isties-tas ant suolo, o jis pats kiupojo prieš jį.

„Brangus seneli, Konstantinai Makaryčau“, jis rašė, „aš rašau jums laišką. Aš linkiu jums laimingų Kalėdų ir Dievo palaimos. Aš neturiu nei motinos nei tėvo,— jūs esate viskas, ką aš turiu.“

Jonukas pažiūrėjo į langą, kuriame atsispindėjo jo žvakė ir gyvai išvaizdavo savo senelį Konstantiną Makaryčių, kuris buvo naknuo sargu pas Zivarevus. Jis buvo mažas, lieknas, nepaprastai įdurus ir gyvas, vandeningomis akimis ir nuolat besisypsas tū metų amžiaus senukas. Išsotisms dienomis jis miegodavo tarnų virtuvėje arba maisydavosi tarp viščių. Naktį, susivyniojęs didžiuliu avikailio paitu jis vaikštinėdavo kieme, baksnodamas trumpa, stora lazda. Paskui jį sekiojo nukabinę galvas: sena kale Kaščinka ir šuo Viunas, taip vadinamas dėl jo juodos spalvos, ilgo liemens ir panašumo į žemgraužę. Viunas buvo nepaprastai mandagus ir draugiškas šuo, žiūrįs taip pat miečiai ir svetimus kaip ir į savo šeimininkus, bet juo negalima buvo pasitikėti. Po jo nuolaidumu ir švelnumu slėpėsi inkvizitoriškiausi žiaurumai. Niekas nemokejo geriau kaip jis pauostinėti ir įkasti į koją, įslinkti į kamara arba pavogti ukininko visčiuką. Nesykį jam vos nenulaužė užpakalinių kojų, du kartus jis buvo kartas, kas savaitę buvo mušamas iki mirties, bet visuomet atsigaudavo.

Šiuo metu, tikriausiai, Jonuko senelis turėtų stovėti prie vartų mirkėdamas akimis į šviesiai raudonus kaimo bažnyčios langus, trepsėdamas aukštais kailiniais batais apatomis kojomis ir juokaudamas su žmonėmis kieme. Jonukas išivaizduoja, kaip jo lazda kaba ant diržo, o jis, apgaubtas šaltos sauso kosti seno žmogaus kosuliu ir protarpiais žnybteli praeinančią tarnaitę arba virėją.

—Ar nepauostytumėt šiek tiek? —jis klausia atkišęs moterims savo uostomo tabako dėžutę. Moterys pauosto ir nusiciaudo. Senas vyras įpuola neprašomom ekstazėn, prapliumpa garsiu juoku ir šaukia:

—Nusišluostykite, o tai prisals prie nosies.

Jis duoda pauostyti taip pat ir šunims. Kaštanka čiadau, purto nosį ir užsigavusi nueina šalin. Viunas kategoriškai atsisako oostyti ir vizgina uodegą. Oras puikus, be mažiausio vėjelio, aiškus ir šaltas; nors yra tamsi naktis, bet matyti, kaip visame kaime nuo apsnigtų stogų tiesiasi kaminių dūmai, o medžiai, šalnų ir snagių pasidabuoti. Viskas taip aiškiai matyt. Dangus mirga šviesiomis, mirgančiomis žvaigždėmis, o Paukščių Takas toks ryškus, kad atrodo lyg būtų nuvalytas ir įtrintas sniegu šventėms. . . .

Jonukas apsidairo padažo plunksną ir rašo:

„Praeitą vakarą mano šeimininkas ištempė mane už plaukų į kiemą ir sumušė su batsiuvio kilpa dėl to, kad aš užmigau supdamas jo vaiką lošyje, o praeitą savaitę šeimininkė liepė man lupti silkę. Aš pradėjau lupti nuo uodegos, tai ji atėmė silkę iš manęs ir trenkė su jos galva man tiesiai į veidą. Darbininkai mane erzina, siuntinėja į restoranus atnešti degtinės, verčia mane vogti šeimininko agurkus, o šis mane muša tuo, kas tik papuola po ranka. Maisto jokio nėra; rytą duona, pietums skysta košė, o

vakare vėl duona. Kaslink arbatos ar rugščių kopūstų sriubos, tai šeimininkai patys surija. Jie mane verčia miegoti priemenėj ir, kai vaikas rekia aš visai nemiegu ir turiu sulti lošį. Brangus seneli, dei Dievo, atsiimk mane iš čia augai į kama, aš nebėgaliu daugiau pernešti. . . Aš nusienuksiu prieš tave iki žemės ir visuomet maldausiu Dievą, tik pasiimk mane iš čia arba aš mirsiu. . . .“

Jonuko lupų kamučiai nulinko žemyn, jis patrynė akis nesvariu kumščeliu ir pravirk.

„Aš piauostysiu tau taboką“,—tęsė jis. —„Aš meisiuos už tave ir jeigu ką nors padarysiu negerai, tuomet musk mane kaip pilką ožį, ir jeigu tu tikrai galvoji, kad aš nerasiu darbo, tuomet as prasysiu mokytojo leisti man valyti batus arba aš eisiu vietoj kedios kaip piemeno padejejas. Brangus seneli, as neganu to daugiau pernešti, tai nužudys mane. Aš norėjau pabėgti į savo kaimą, bet aš neturiu batų ir bjojausi šalčio. Kai aš paaugsiu aš rupinsiuos lavini, niekas negales tavęs skriausti ir kai tu mirsi aš meisiuos tavo sielos išganymo taip kaip aš meldžiuos už mamą Pelagiją.“

„Kaslink Maskvos, tai yra didelis miestas, čia yra daugybė ponų namų, daugybė arklių, nėra avių ir šunės nepikti. Vaikai nevaikštinėja per Kalėdas su žvaigžde, ne vienam jų neleidžiama dainuoti chore. Vieną kartą aš mačiau krautuves lange kablukų virtinę ir meškerių. Visa tai pardavimu ir bet kokio dydžio žavims,—baisiai patogiu. Ten buvo ir kablukas pagauti lydekai, sveriančiai svarą. Yra tokių krautuvių kur parduodami šautuvai, kaip mokytojo ir, as esu tikras, jie turėtų kainuoti 100 rubanų kiekvienas. Mėsos krautuvese yra tetervinų, kurapkų ir kiškių, bet pardavejas nesako, kur jie nusauti ar iš kur jie yra.“

„Brangus seneli, kai mokytojas suruošė eglutę, paimk vieną auksinį riešutą ir paslėpk mano žaliajoj dėžutėj. Paprašyk jo jauną poniją Olgą Ignatjevną ir sakyk, kad tai Jonukui.“

Jonukas konvulsingai apsidairė ir vėl žiūrėjo į langą. Jis atsiminė, kai senelis eiddavo miškan eglaitės ir pasiimdavo jį kartu. Kokie laimingi laikai! Saitis pyksejo, senukas paukšėjo ir Jonukas neatsimdavo. Tuomet, prieš nukertant Kalėdų eglutę, jo senelis užsirukydavo pypkę, giliai įtraukdavo dūmą ir juokdavosi iš vargšo, sušalusio mažo Jonuko. . . Jauni spyguočiai bato šalčio apsupti stovėji nejudėdami, laukdami, kuris jų mirs. Staiga kiškis iš kur nors iššoks ir šaus per sniegą. Senelis neišlaikydavo nesušukęs:

—Pagauk jį, pagauk jį! Ak, velnias, su striuka uodega!

Kai eglutė budavo nukirsta, senelis vilkdavo ją į mokytojo namą ir ten padėdavo puošti. Jauna ponija Olga Ignatjevna, Jonuko didelė draugė, budavo labai užimta eglutės puošimu. Kai mažo Jonuko motina Pelagija dar gyveno ir buvo tarnaitė tame name, Olga Ignatjevna privaišindavo jį cukriniais saldumais ir, neturėdama ką veikti, mokė jį rašyti, skaityti, skaičiuoti iki šimto ir net šokti kadrilių. Pelagijai mirus, jie apgyvendino našlaitį Jonuką su seneliu virtuvėje, o iš ten jis buvo pasiūtas į Maskvą, pas Aliachiną, batsiuvį.

„Atvažiuok greit, brangus seneli, tęsė Jonukas. Aš maldauju tave, dėl Dievo, atsiimk mane iš čia. Pasigailėk vargšo našlaičio, nes jie čia mane muša ir aš esu baisiai alkanas ir taip nelaimingas, kad negaliu aprašyti,—aš verkiu visą laiką. Kitą dieną šeimininkas muša mane per galvą su kuo nors sunkiu, aš parpuolu ant žemės ir vos beatsigaunu. Mano gyvenimas yra nelaimė, blogesnis negu kokio šuns. . . Aš siunčiu sveikinimus Alionai, vienaakiui Teigorui ir vežikui ir, neduok nė vienam jų mano armonikėlės. Aš palieku, tavo sunėnas Jonas Žukovas, brangus seneli, atvažiuok“.

Jonukas sulankstė laišką į keturias dalis, įdėjo vokan, nupirktan praeitą vakarą už vieną kapeiką. Jis truputį pagalvojo padažė plunksną ir užrašė adresą.

„Kaimas, mano seneliui“. Tuomet jis pasikasė galvą, pagalvojo ir pridėjo: „Konstantinui Makaryčui“. Džiaugdamasis, kad

LAISVAME PASAULYJE

VLIKo Memorandumas Rado Atgarsį.

VLIKo dokumentuotas memorandumas dėl TSRS vykdomo genocido — mūsų tautos naikinimo—rado platų atgarsį pasaulio visuomenėje. „Amerikos Balas“ savo pranešimuose rusų ir kitomis kalbomis nekartą atkartoją jo mintis ir patiekė genocido davinius. Eilė įtakingų laikraščių — „New York Herald Tribune“, „The New York Times“ ir kiti suglaustai paskelbė jo mintis, pažymėdami, kad jį teikė, drauge pareiškdamas Lietuvos tautos protestą. Lietuvos ministeris Vašingtone p. Žadeikis. Ir JT memorandumas padaręs įspūdį.

Čili ir Bolivijos Už Pabaltijo Kraštus

Jungtinių tautų plenumo posėdyje Čili valstybės delegacijos pirmininkas ambasadorius p. Herman Santa Cruz pasakė kalbą, kurioje aštriais žodžiais puolė Sovietų Sąjungą dėl jos vykdomos agresijos Korėjoje. Ambasadorius pareiškė, girdi, nesą davinį, kad toji agresija sustotų. Kaip vieną didžiausių agresijos pavyzdžių jis nurodė TSRS padarytą didžiausią neteisębę—Pabaltijo kraštų okupaciją.

Panašų pareiškimą pora dienų vėliau padarė ir Bolivijos atstovas Mr. Matienzo.

Lietuvos Vardas Laisvės Parade New Yorke

„The Record American“ patiekė didžiulio laisvės paroda aprašymą, be to eilė nuotraukų iš suruošty priešbolševikinių demonstracijų New Yorke, kuriose dalyvavo 30,000 amerikiečių, jų tarpe daug karo veteranų ir darbininkų, o taip pat valstybės vyrų. Nešamuose plakatuose buvo įrašytas ir Lietuvos vardas. Visur buvo pažymima, kad Lietuva —viena pirmųjų TSRS agresijos aukų.

Argentinos lietuviai už vienybę ir Lietuvos laisvės reikalus mūsų tautiečiai — emigrantai čia gana judrus. Jie deda daug pastangų, kad Lietuvių šime krašte būtų tinkamoje aukštumoje.

Spalio 22 d. Buenos Aires mieste susirinkę Argentinos lietuvių visuomenės atstovai išreiškė savo visišką solidarumą ir paramą VLIKui, Lietuvos pasiuntiniams ir Amerikos Lietuvių Tarybai bendrame lietuvių išlaikymo ir tėvynės išlaisvinimo darbe. Specialioje rezoliucijoje atstovai nurodė, kad „Lietuvos atsto-

niekas nesutrukdė rašant, jis užsidėjo kepurę ir, neapsivilkęs savo avikailio, vienu marškinis išbėgo į gatvę.

Paukščių parduotuvės krautuvininkas, kurio jis praeitą vakarą klausė, sakė, kad laiškų reikia įmesti pašto dėžutėn, o iš ten jie bus girtų vežikų, pašto troikų varpeliams skambant išvežti po visą pasaulį.

Mokslo Kampelis

MOKSLO NAUJIENOS

Žmonijos Ateities Problema

Amerikos mokslininkas J. H. Harper studijavo žmonijos ateities problemas ryšium su žmonijos prieaugliu, kuris, remiantis statistikos duomenimis, labai parčiai auga.

J. H. Harper įrodinėje, kad prieš 6,000 metų visoje Žemėje buvo tikrai apie 100 milijonų žmonių. Jau prieš Kristui gimiant jų buvo 100 milijonų, 19-me šimtmeptyje buvo jau 1 milijardas, o šimtą metų vėliau— jau 2 milijardai. Dabar gi kasdien visoje žemėje priauga 60,000 naujų piliečių, t. y.—per metus 22 mil. Kylant žmonijos kulturai ir civilizacijai, mirtingumas mažėja, žmogaus amžius ilgėja ir todėl sparčiai didėja žmonių prieauglis. Taip 17-me šimtmeptyje prieauglis siekė 0.3%, 18-me šimtmeptyje jau 0.5, 19-tame šimtmeptyje jau 0.5%. Tokiu budu po šimto metų Žemėje bus jau 3 milijardai žmonių.

Klausimas, kaip jie ir iš ko gyvens? Žemės turtais ir jos pajėgumas maždaug yra žinomi. Jie riboti. O yra žinoma, kad alkanų žmonės yra visokių neramumų šaltinis.

Mokslininkas prieina išvadų, kad ateityje žmonių prieauglis neišvengiamai teks kontroliuoti ir kad tas nebus įmanoma daryti atskiroms valstybėms, bet tiktai visos žmonijos mastu.

vybė P. Amerikoje yra netik Neprıklausomos Lietuvos reikšinga pozicija kovai už laisvę, bet kartu ir mūsų tautos autoriteinga įstaiga, kurią pripažįsta Uragvajaus ir kitų P. Amerikos kraštų vyriausybės įstaigos. Toliau atstovai kviečia visus geros valios lietuvius minėtai įstaigai nepamatuoti neprieštarauti, bet remti didžiulį darbą ir kovą.

Be to atstovai, įvertindami lietuviškos vienybės reikalą, pritarė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Argentinoje įsteigimui. Tuo reikalu sudarytas laikinasis organizacinis komitetas.

Lietuvių Kalba Grįžta į Mokyklas

Lietuvių tremtinių pastangos lietuvių išlaikymo reikalui kai kur jau ima duoti vaisių. Taip „Amerika“ Nr. 43 korespondencijoje iš Clevelando praneša, kad vietos šv. Jurgio parapijos

Išradimai Panaudoti Lignitą

Iškasamosios iš po žemių anglis yra kelių rusių. Viena jų, vėlesnės formacijos, yra rudos spalvos, minkšta ir turi gana daug vandens, bet daug vyresnės negu durpės. Kudają anglį amerikiečiai vadina lignitu, kurio turi apie trilioną tonų. Tai didžiulis energijos šaltinis. Kadangi kurenti rudosios anglis nėra tokios geros (nekaitrios), tai jas sumanyta perdirbti: jas perleidžia per džiovyklas, supresuoja ir padaro briketus, kurie labai geri kurenti. Amerikos gi Bureau of Mines rado būdą iš lignito gaminti degamasias dujas, kurias galima ne tik naudoti kaip degamąją gazą, bet ir suspaudus iš jo pagaminti benzino, gazolino, alkoholio, tepalų, dažų ir tt.

Nauji Vaistai Nuo Artrito

Reumatizmas ligšiol dar nėra galutinai iširta liga ir jos gydymas daugeliu atvejų yra labai sunkus, dažnai — visai neįmanomas. Reumatizmas pasireiškia daugeliu formų, kurių viena sunkiausių yra sąnarių užsidegimas, vadinamas reumatinė artrit.

Amerikos „Armour“ laboratorija dabar paleido į rinką naujus nuo reumatinio sąnarių užsidegimo—artrito vaistus, kurie prieš tai buvo ilgokai bandomi. Jie vadinami „Acth“. Teigiama, kad jie gerai gydo.

tėvų ir mokytojų delegacija kreipėsi į Clevelando vyskupo švietimo vadovą, prašydama įvesti lietuvių kalbos ir tikybos dėstymą lietuvių kalba tiems vaikams, kurių tėvai to pageidauja. Vyskupijoje konkrečiam delegacijos pateiktam planui gautas visiškas pritarimas. Konkrečiai jau aptariamose dėstymo įvedimo smulkmenose. Šioje akcijoje pakviesti dalyvauti ir senieji Amerikos lietuviai.

Reikia manyti, kad šių mūsų tautiečių pavyzdžių paseks ir visos kitos lietuvių kolonijos, padarydamos žygius grąžinti lietuvių kalbos ir tikybos dėstymą tose vietose, kur gyvena daugiau tautiečių.

ITALIJOS Aukščiausia Apginimo Taryba prašė dar kitą \$320,000,600 sumą apginkluoti 12 divizijų armiją su pagalba Suv. Valstijų Atlantiko Pakto.

Jonukas nubėjo prie pirmos pašto dėžutės ir įmetė savo svarbų laišką.

Po valandėlės, vilčių užliuluotas, jis garsiai miegojo. Sapne jis matė krosnį, prie krosnies sėdintį nuleistomis kojomis basą senelį ir skaitantį jo laišką virėjams. Viunas vaikščiojo apie krosnį ir vizgino uodegą.

vertė A. D.

PASIKALBĖJIMO SU VLIKO IR VT PIRMININKU M. KRUPAVIČIUM TĖSINYS

—Naudinga but žinoti, ar ir kokių esama ginčų tarp VLIKO ir diplomatų? Visuomenė ir kai kurioji spauda apie tai kalbama.

—Tarp VLIKO ir Lietuvos pasiuntinių jokių ginčų nebuvo ir nėra. Lietuvos laisvinimo darbas dirbamas darniai ir sutartinai. Ir vieni ir kiti supranta, kokios svarbos ir atsakomybės darbas dirbamas. Juokams krėst tame darbe vietos nėra, kaip lygiai nėra vietos ir savo "aš" kaitioti. Suprantama čia kalbu apie principinio pobūdžio ginčus. Nekalbame apie atsitiktinius nuomonių išsiskyrimus. Bet tai skirtumai asmeniniai, kaip atskiro žmogaus atskira tuo ar kitu klausimu nuomonė. Juk jei pats žmogus su savimi nevisada sutinka ir šv. Povilo žodžiais kalbant dažnai daro ne tai ko nori, bet tai, ko nenori, tai juo labiau skirtumų gali atsirasti tarp atskirų žmonių. Bet tai ne problemos.

—Ką daugiau, pirmininke, gali paaiškinti iš pasitarimų su p. Lozoraičiu, nei buvo delegacijos komunikate skelbta?

—Delegacija į Romą atvyko birželio 2 d. Apsistojo lietuvių šv. Kazimiero kolegijoj, kur pastogę ir išlaikymą pasiūlė kolegijos rektorius Dr. Tulaba. Tada sutapę Tautos Fondui ir delegacija jam už tai dėkinga. Birželio 3 d. buvo susisiekta su p. Lozoraičiu ir jis delegaciją pakvietė pietų. Po pietų jam pasiūliau pasitarti. Jis sutiko. Delegacijos vardu buvo pasiūlyta tokia darbų eilė: a) pasirengimas audiencijai pas šv. Tėvą, b) pasirengimas audiencijai pas De Gasperį ir c) išsiaiškinimas santykių su Lozoraičiu. Ji buvo visų priimta. Pasitarimai truko kelis vakarus. Be delegacijos ir Lozoraičio nieks kitas pasitarimus nedalyvavo. Pasikalbėjimai vyko gana sklandžiai, tačiau nebe skirtingų nuomonių tarp delegacijos ir Lozo-

raičio. Bet ir vienos ir antros pusės norėta ilgų diskusijų vengti, neliešant to, kas skiria, su- rast tai, kas jungia, kad be įtarimų ir nepasitikėjimų galimas but praktiškas bendradarbiavimas. Tuo tikslu principiniai skirtingumai buvo apeisti. Buvo apsiribota praktiško bendradarbiavimo projektu, kurį pateikė Užsienių Reikalų Tarybos Valdytojas prof. Brazaitis. Lozoraitis su pateiktu projektu sutiko, bet paprašė jį palikti geriau įsiskaityti ir apgalvoti. Sekančiam pasitarime Lozoraitis pareiškė, kad pasiūlyto projekto mintys jam priimtinos, bet yra įvykęs dalykas, kuris neleidžia jam susitarimo pasirašyti. O tas dalykas—delegacijos kažkam prisistatymas egzilinės vyriausybės nariais. Delegacijai tai kategoringai paneigė ir paprašė nurodyti, kas ir kam tai pareiškė. Paklaustas Lozoraitis, ar tą savo išvadą jis neremia žinutę IL POPOLO laikraščiui, kuris delegaciją vadina Lietuvos egzilinės vyriausybės nariais, atsakė, kad ne. Klūtis neišaiškinta ir nė delegacijai, nė VLIKui nepranešta. Tuo būdu pasitarimai ir baigėsi: susitar- ta, bet nepasirašyta.

—Ar nėra nesutikimo tarp VLIKO ir diplomatų egzilinės vyriausybės klausimu?

—Gal egzilinė vyriausybė paskelbus ir atsirastų nuomonių skirtumai. Bet kol ji neskelbiama, tad negali but dėl jos ir nesutikimų. Nei VLIKas pats pasiskelbtų egzilinė vyriausybė, nei Vykdomąją Tarybą egzilinė vyriausybė paskelbtų dar nėra taręs. Tam teisė VLIKas turi. Tada ir diplomatai Pirmojoj ir Antrojoj Konferencijoj jam yra pripažinę. Tad atitinkamą sprendimą dėl egzilinės vyriausybės VLIKas padaryti gali. Bet ar yra reikalo, kitas klausimas.

—Koks skirtumas tarp VLIKO ir Vykdomosios Tarybos iš vie-

nos pusės ir egzilinės vyriausybės iš antrosios?

—Esminio kokio skirtumo aš nesugaudau. Man daug teko susidurti su užsienių žurnalais ir tais klausimais aiškintis. Išaiškinus, kas yra VLIKas ir kas Vykdomoji Taryba, jie padaro išvadą, kad tai egzilinė vyriausybė. Tik įsakmiai prašant palieka musų pačių vartojamus pavadinimus.

Tai, ką mes dabar turime, tai yra VLIKą ir Vykdomąją Tarybą, su jų vykdomom kompetencijom, su jų turimu musų politiška organizuotos visuomenės pripažinimu, kitaip traktuot, kaip egzilinė vyriausybė negalima. Egzilinė vyriausybė privalo kitų valstybių pripažinimą. Bet svaresnis yra savųjų, kad ir tik moralinis pripažinimas. O tas moralinis pripažinimas be jokio abejojimo turimas, nes visi nori laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, ir visos politinės grupės ir kovos organizacijos, visa lietuvių tauta anapus ir šiapus "Geležinės uždangos" VLIKą ir Vykdomąją Tarybą su jų kompetencijomis yra pripažinę. Čia yra pagrindas. Jei atsiranda atskirų žmonių grupelė, kuri esamų organų nepripažįsta, tai visai nesvarbu. Ir Lietuvoj ir dažnoje valstybėj taip pat buvo asmenų, kurie nei valstybės, nei jos vyriausybės "nepripažįsta". Toks nepripažinimas dalykų nekeičia. Nepripažinimo motyvai taip pat reikšmės neturi.

—Spauda rašo, kad Sidzikauskas JV skelbia apie V. Vokietijoj veikiančią Lietuvos vyriausybę. Kaip tamsta tai vertini?

—p. Sidzikauskas ką skelbia, nežinau. Žinau, kad užsieniams egzilinės vyriausybės pavadinimas suprantamesnis negu VLIK'o ar Vykdom. Tarybos, nors Lietuvos atvejū tatau yra iš esmės tas pats. Lietuvoj JV dažnai savo "ienę", "ytę" ar "aitę" pakeičia vyro ar tėvo pavardės galune, kad amerikiečių neaprodytų koki sumetimėliai dėl nevienodų pavaržių galunų. Tur

but panašiu sumetimiu, kad nereiktų ilgą aiškinimą. Sidzikauskas VLIKą ar Vykdomąją Tarybą bus vadinę egzilinė vyriausybė. Manau, kad jo motyvai ir intencijos nektokios buvo. Esmėje jie tuo nieko neiškreipė ir nesuklaidino.

Vargiai teisingas jam priekaištą, kad tuo siekia valdžios. Viena, kad jis jau išsiskyres su "valdžiomis". O antra, jei VLIK'as ar Vykdomoji Taryba būtų perkrikštyta egzilinė vyriausybė, tai institucijos turinys nepasikeistų, o "ministeriam" reiktų kaip ir dabar "valdytojam" ir kambarius pasiūluoti ir malkų parsinešti, o kišenėse vėjelis švilpautų ir rupestis tebegrauztų, kaip galus su galais suvesti ligi mėnesio pabaigos. Todėl asmeniškumai, išrokavimai, pasiūlymai reikia išskirti. Jei ir pačiame VLIK'e dėl egzilinės vyriausybės paskelbimo yra skirtingų nuomonių, tai tik išeinant iš naudos Lietuvos laisvinimui. Pagal iševijos balsą jau seniai reikėjo egzilinė vyriausybė pasivadinti. Pagrindinis argumentas prieš, kad tam reikia turėti svertinių pripažinimas. Be abejo, toks pripažinimas svarbus dalykas, bet svarbiausias savųjų noras ir pasiryžimas turėti išlaisvintą Lietuvą. Svertinių pripažinimui reikalingas įvykęs faktas. Reik turėt vaitikas, paskum tik galima krikštyti. Aš linkęs matyti, kad tik partiniais motyvais remiasi tie, kurie prieš pasivadinimą egzilinė vyriausybė pasisako. Mano nuomone, šiandie dar galim gyvent su dabar turima kepure, bet ryt gal jau teks ją išsikieisti į egzilinės vyriausybės kepurę.

JUGOSLAVIJA paskelbė mažą amnestiją išlaisvinant iš darbo stovyklų 620 tautiečių nuteistų už pro-kominfo veikimus. Vyriausybė taipgi priėmė britų pasiūlytą \$8,400,000 kreditą nupirkti maisto.

Jumoristika Varpų Rinkimo Brigados

Balsas iš kalėjimo "Vilnis" skelbia moaerų balsą iš Graikijos, Atėnų kalėjimo. Žinoma, balsas iš kalėjimo skamba liudnai. Moterys prašo amnestijos.

Prie to prašymo negalima nepersidėt. Bet... Kodėl "Vilnis" niekad nepaskelbia nė vieno balso iš sovietinių kalėjimų—Maskvos, Varšuvos, Bukarešto, Sofijos ir tt? Gal Sovietuose nėra kalėjimų, o, gal kad jau sovietuose, tai ir kalėjimuose rusų?

Kiniečiai atsako teisintis. Taip rašo "Liaudies Balsas", —Idomu, kuris gi gangsteris ir kur teisinosi? Užpuolė, nužudė, apiplėšė. Tai yra gangsteriams natūralu. Bet teisintis?... Gal "LB" nurodys bent vieną gangsterį, kuris teisinosi?

Melas, kaip adata... "Pregresyvių" vis skundžiasi Amerikos vergija ir baisiai giria Sov. Rusiją. Sutinkame, kad šios dvi valstybės nepalyginamos, nepalyginamas ir jų žmonių gyvenimas. Tikrai vienas skirtumas: Rusija yra skurdžių komunizmo nužmogintų vergų kraštas, o Amerika, gal ne tiek demokratinis, kiek kapitalistinis kraštas, tačiau jame darbo žmonės turi visai nepalyginamai geresnes darbo ir gyvenimo sąlygas. O kad taip yra, tai ir "Vilnis" įrodo. Štai 170 nr. ji rašo

"TIESA" rašo apie varpų rinkimo brigadų reikalingumą. Duonos stigdami kolchozninkai nedarbo metu eina į nuvaidytą derliaus laukus ir renka dar likusias varpas savo maistui. Komunistai paleido agitatorius, kad kolchozninkus įtikintų, jog varpas jie rinkti nedarbo metu tai gali, bet jas turi atiduoti valstybei, nes jos kolchozo nuosavybė. Bolševikai apskaitė, kad "Jei rugienoje viename kvadratiname metre pasiliks bent penkios varpos, tai iš kiekvieno hektaro kolukis gaus apie pusantro pудо grūdų mažiau, negu užderėjo. Vilkijos rajone varpoms rinkti buvo išvaryti seneliai ir vaikai. Kas tuo būdu surinktas varpas nori sau pasilaikyti, yra smarkiai baudžiamas.

—1500 mokytojų praėjusią vasarą buvo išgabenti Rusijon pasimokyti bolševikiškų mokslų, nes esą mokytojai dar šluobuoja politgatovkoje.

PRANCUZIJOJ kilo naujas kabineto krizis dėl apsiginklavimo klausimo, kada priėmė Danijos planą padėti vakarinės Vokietijos karius po civilio komisijonieriaus. Ministeris Guy Mollett ir kiti socialistai pasirodę rezignuoti. Vakarinės Vokietijos socialistų vadas Schumacher sakė vokiečiai tokį planą neprisims.

apie J. ir S. Vinikaičius (White), kurie dirbdami mainose įsigijo farmą, jų vaikai pabaigė universitetus ir dabar jie patys po Ameriką važinėja puikia mašina.

Tegul gi "Vilnis" nurodo bent vieną Sovietų Sąjungos darbininką, kuris visą tai turėtų?!

Neįtikina Dėstytojai

Lietuvos gyventojų dauguma įpareigoti vakarais lankyti visokius politinius kursus, kur riuose aiškinama kompartijos istorija ir nuodoma, ką davė tarybų valdžia Lietuvos darbo žmogui. Suprantama, kad tuos mokslus dėstyti nelengva. Net maskviniai lektorai nevisada pataliko pagal liniją ir buvo apkalinti Stalino mokslo iškreipimu. To pasekmės žinomos. "Tiesa" nurodo, kad vien Kauno marksistiniame "universitete" per metus 5 kartus pasikeitė lektorai. Tas pats laikraštis pažymi, kad Kaune ir Klaipėdoje toki kursai vyksta labai sunkiai. Daug lektorių nesugeba savo

darbo. "Iš 128 propagandininkų Kaune kursas lanko tik 25-30 procentų klausytojų. Kaune ir Klaipėdoje padaryta klaidų parenkant dėstytojų kadrus. Tik todėl skaitomos dėstytojų pasakaitos nevisuomet buvo aukšto politinio—idėjinio lygio."

Partinio švietimo padėtis, primena "Tiesa", esanti labai apverktina: "Išsakyta tokios bolševikiniam darbo stiliui svetimos negerovės, kaip neprincipiškumas, vertelgiškumas..."

SVEDIJOS Svetimšalių Kontrolės Komisija perspėjo, kad sovietai pastatė agentus Stockholme ir dažnai tremtiniai imigrantai yra Rusijos šnipai.

600 MILLBURY STREET - WORCESTER

Aukštos rūšies Kiaulienos, Dešros, Dešraitės ir Kiaulienos Produktai

Visi švieži kiaulienos produktai—kas savaitę gaminimi mūsų vietinėje įstaigoje

Prašykite Jusų apylinkės krautuvės pristatyti

Jums BOEPPLE Dešrų, Frankfortų

ir virš 40 įvairių rūšių gatavai iškeptų mėsų

Millbury Street Self-Service Laundry

Wash Day can be easy for you Leave Your Clothes for Us to do Mes Jusų Drabužius Padarom

BALTESNIUS - SVEIKESNIUS - GRAŽESNIUS SKALBINIAI ŠLAPI ar SAUSI

DRABUŽIŲ VALDYMAS

349 MILLBURY ST. - WORCESTER, MASS.

ON THE LINE Today...

Worcester's New 33,000 Kilowatt Generating Unit

Planned Yesterday... READY TODAY FOR TOMORROW'S NEEDS

Down through the years, your electric company has planned ahead — built ahead — to provide you with more and more electricity.

Latest product of such planning is the new extension to our Webster Street Station. Built at a cost of 9 million dollars... with 362 workers employed at the peak of construction, this modern steam-electric addition will make available 33,000 more kilowatts of electric power for customers in the Worcester and the Central Massachusetts area.

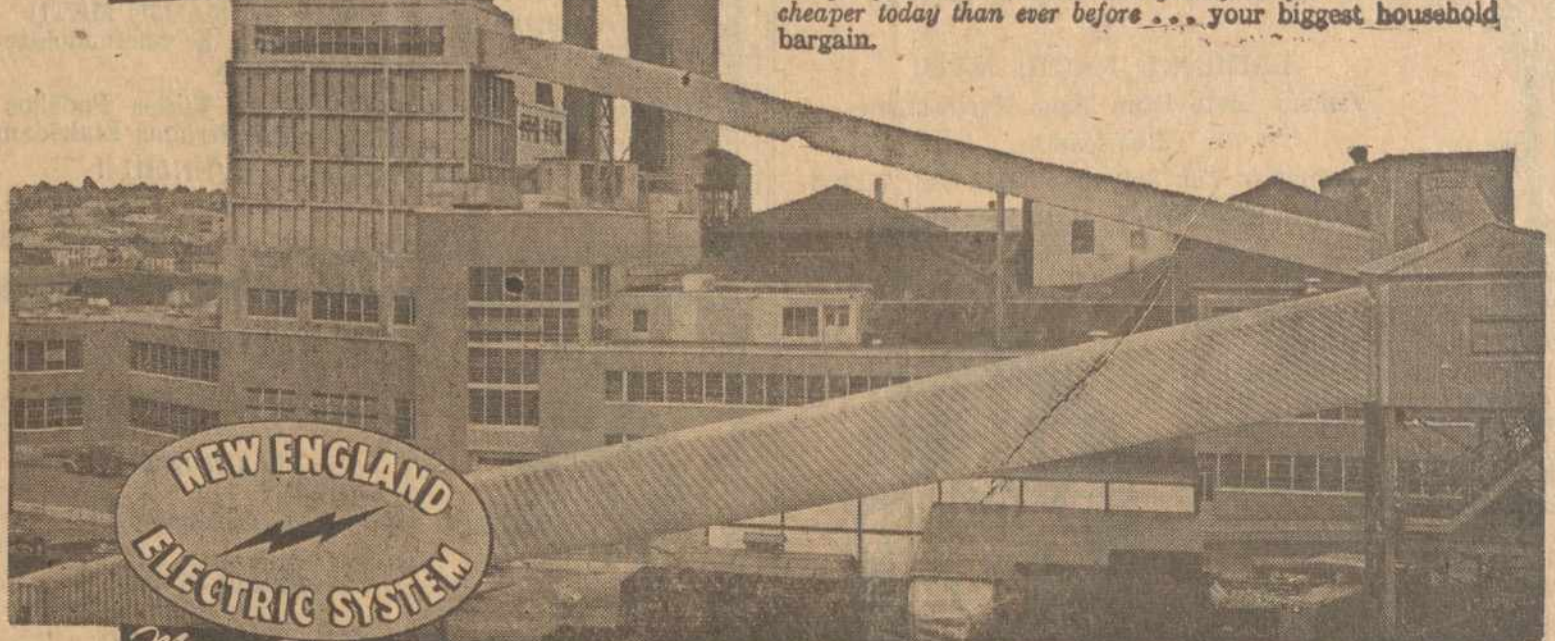
You don't need all this new electricity — yet. But as the number of homes and industries increases, so does the demand for power. That's why we started to build the Webster Street addition two years ago — to provide electricity today — for tomorrow's needs.

It's because of such forward-looking planning and development by your business-managed, tax-paying electric company that Worcester has plenty of power — and it's cheaper today than ever before... your biggest household bargain.

FACTS ABOUT WEBSTER STREET STATION

The new coal conveyor lifts 200 tons of coal per hour to the height of a 9-story building.

The new unit will produce 236,520,000 kilowatt hours annually, bringing the Webster Street Plant output to 327,192,000 kilowatt hours annually.

Worcester County Electric Company

Part of New England Electric System

WORCESTERIO TREMTINIŲ GERADARIAMS ŠVENTĖ

Tremtinių Bendruomenės komitetas intensyviai ruošiasi padėkos šventei, kuri įvyks š.m. gruodžio mėn. 31 dn.

Programoje:

- 1) 9:45 iškilmingos pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje už visus geradarius.
- 2) 2 val. po pietų šv. Kazimiero parap. salėje iškilmingas aktas ir padėkos lakštų įteikimas.
- 3) Koncertas. Koncerte dalyvaus:
 - a) Tremt. meno Ratelis.
 - b) Sol. J. Krištolaitytė.
 - c) Dainos aktorius K. Vasilauskas.

Laikė iškilnių visiems sutarčių sudarytojams (sponsoriams) bus įteikti padėkos lapai su sponsorų pavardėmis ir adresais. Taip pat bus įteikiami padėkos lapai ir visiems kitiems tremtinių geradariams parpinusiems darbus, butus, siuntinius ir t.t.

Visi tremtiniai prašomi suteikti žinias apie savo geradarius: sutarčių sudarytojus (sponsorius), padėjusius surasti darbą, butus ir kitus nurodant geradarių vardą, pavardę ir adresą.

Kiekvienas tremtinys pareigojamas įsigyti sau ir savo geradariams pakvietimus ir iškilmingą aktą ir juos asmeniškai įteikti savo geradariui, o taip pat įsigyti ir pasirašyti padėkos lakštą. Pakvietimo kaina 50 ct., padėkos lapo 1 doleris.

Pakvietimus ir padėkos lakštus prašoma įsigyti kaip galima greičiau. Jie yra pardavinėjami sekmadieniais nuo 11 iki 2 val. p.p. Meno Ratelio patalpose, 194 Harding str. II aukštas arba paprastomis dienomis pas Valdybos narį J. Bričkų, 30 Ellsworth str. (II aukštas).

Bendruomenės komitetas yra susirūpinęs, kad neliktų užmirštas nei vienas tremtinių geradaris. Visi prisiminkime moralinę pareigą ir lietuvišką dėkingumą tiems, kurie dėl mūsų tiek daug gero yra padarę.

Išvykusieji iš Worcesterio kitur, prašoma suteikti žinias apie geradarius šiuo adresu: Kz. Petrulaitis, 172 Madison str., Worcester, Mass.

Tremtinių Bendruomenės Komitetas

Worcesterly Naujai Atvykę Tremtiniai

"General Stewart" laivu iš tremties į New York uostą atvyko sekantieji lietuviai:

ILGUNAS, Adomas, Veronika, 46 Providence St.

SAKAVIČIUS, Alfonsas, 44 Mendon St.

SKERSTENAS, Anelė, Juratė, 350 Millbury St.

Metinis Susirinkimas

LABDARINGOS D-JOS metinis susirinkimas įvyks antradienio vakare, gruodžio, Dec. 19, 1950, šv. Kazimiero bažnytinėje salėje.

Visi nariai privalo atsilankyti, nes bus rinkimai Valdybos. Taipogi kviečiam svečius atsilankyti prisirašyti ir stoti Labdarybės eiles, o labiausia tuos, kurie niekur nepriklauso. Apmastyk brolai, sesuo jei tave užkūta kokia neaimė ar ilga liga, ar bus kam aplankyti, ar bus iš kur gauti pinigų pašalpa? Nieks tokių atsitikimų nereško, bet kartais nei neįjauti kaip jie patys užėina. Musų Labdarybės priedermės reikalauja: alkaną papenėti, trokštantį pagirdyti, nuogą apdengti, pakeleivį į namus priimti, kalinį suselpti, ligonį lankyti, numirėlį palaidoti. Tadgi mes stengsimės per ateinančią brangią kadėdį šventę suteikti pasisaipą dėl tų, kurie ateis ir reikalaus, prasis nuo mus pagalbos. Mes vieni labai mažai ką galim. Todėl kreipiamės laiškais per draugijas. Ir jau kaip kurios prisuntė aukas, ir gal atsirašytų tokių, kad norėt prisidėti prie to fondo, prašom priduoti jusų aukas per viršminėtą susirinkimą.

PETER MILUS, Pirm.

Sezono Linkėjimai
Paveikslus Traukiam
Studijoj ir Namuose
J. Carroll Brown, Inc.

3 LINDEN STREET
Dial 6-2481 Worcester
Isteigta 1920

Šv. Kazimiero Dr-jos Metinis Susirinkimas

Šv. Kazimiero draugijos metinis susirinkimas bus pirmadienio vakare, 7:30 valandą vakare. Bus valdybos rinkimai ir kiti svarbūs svartymai. Malonėkite skaitlingai susirinkti, nes nuo Jusų pačių priklauso kokia bus valdyba sekančiam metui.

Komitetas

Dirbtuvė Padidinta Elektrikos Kompanijos Worcesterio Apskrities

WORCESTER, gruodžio 15.— Worcesterio Apskrities Elektrikos Kompanijos naujas \$9,000,000. priedas savo Webster gatvės Stočiai pradėjo veikti šiandien, pranešė Alfred W. Smith, vietinės kompanijos prezidentas. Tinkamos apeigos kaslinė dedikacijos buvo laikomos Worcester Country Club.

Naujas 10 aukštų priedinis pastatas talpina 33,000 kilovatų turbu-generatorių, kurs gali pagaminti elektrinį patarnavimą 80,000 žmonių miestui. Taipgi yra naujas boileris, daugiau įrengimų pataisymam, anglim ir vandens atšaldymui. Naujas generatorius padidant elektros gaminimo dirbtuvę 66 nuošimčių iki virš 80,000 kilovatų.

Statymas naujos dirbtuvės pradėtas rugpjūčio 1948 ir baigtas šio mėnesio pradžioj. Apie 362 vyrų dirbo statymo darbuose. New England Power Service Company suplanavo dirbtuvę ir pagal jų nurodymą United Engineers and Constructors, Inc., iš Philadelphia pastatė.

Visa Webster gatvės dirbtuvė rodo harmoningą paveikslą architektų atžvilgiu. Šioji nauja dirbtuvė įrodo New England Elektrikos sistemos pasitikėjimą. Naujos Anglijos augimu ir Worcester County Electric kompanijos direktorių viltį dėl Worcesterio pramonės ateities.

PAŠTAS PERSPEJA

John A. Marshall, pašto viršininkas, pranešė visuomenei, kad šiais metais kreiptų atyda į Pašto pakartotiną prieš-Kalėdinių patarimą siųsti anksčiau. Pašto viršininkai, patarnautojai ir išnešiotojai deda visas pastangas suspėti aprūpinti vis augantį siuntinių ir laiškų didumą. Šiomet reikia siųsti "ekstra anksčiau". Reikia atminti, kad yra viena mažiau dienų, nes Kučios bus sekmadienį, gruodžio 24. Jeigu dar nepasiuntėt savo dovanos asmenims gyvenantiems už Naujos Anglijos, pašto viršininkas pataria naudoti Oro paštą ar "Special Delivery". Sveikinimo atvirutes asmenims už Naujosios Anglijos reikia pasiųsti ne vėliau šeštadienio, gr. 16. Naujai Anglijai ir Worcesteriui siuntiniai turi būti pasiųsti ne vėliau gruodžio 17-tą, gi laiškai 19-tą.

John A. Marshall, Postmaster

REIKIA MOTERIES

Merginos ar mergaitės, kuri dirba vakarais, nuo trečios valandos, kuri galėtų pagelbėti ir išleisti vaiką šaukti po pietų—Tel. 7-3275. j mokyklą. Malonėkite pa-

Noriu Parduoti Kanarkų

Geri dainininkai, patinėliai. Kreipkiėtės tel. 4-3085. 2 Clarkson St., antras aukštas, Worcester.

GEORGE A. MARTOCCI

83 PLEASANT ST - TEL. 3-2784
Worcester, Mass.
Virš 50 metų patyrimo batų taisymo ir darbe perdirbime

MAGAY & BARRON

OPTIKIERIAI
(Akių Klinikai)

368 MAIN GATVĖS, prieš Foster
Worcester 8, Mass.

KALĖDŲ DOVANOS

- ... del pasirenkančių moterų
- KAILINIAI PLOŠČIAI
 - DRABUŽIAI
 - PAPUOŠIMAI,

Amerikos geriausių madų firmų vardai radasi dovanose iš RICHARD HEALY kompanijos. Nudžiuginkite moteres jusų Kalėdų sąrašė su šiomis dovanomis, Kalėdų ryte.

Dovanų Surišimas Nemokamai

RICHARD HEALY COMPANY

WORCESTER, MASS.

LIETUVIŲ AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Užlaikome didelį pasirinkimą Kalėdų Dovanų — Lengvi išmokėjimai —
VISOKIŲ RUŠIŲ LAIKRODŽIŲ
Hamilton - Elgin - Bulova - Gruen
Wittnauer ir Croton

—NUO—
KEEPSAKE DEIMANTŲ \$35. IKI \$1,000

Dideli pasirinkimai vedybinių ir gimtadienio žiedų Vėliausios rušies spilkų, auskarių, pendantų ir perlų
ELGIN AMERICAN KOMPAKTŲ
Sibabrinių ir sidabruotų peilių ir šaukštų setų, žinomų kompanijų 1847 Rogers Bros. Community ir Holmes & Edwards
Elektrinių Duonos Kepintojų ir Maišytojų
— PAS MUS NIEKAD NEBUSITE APVILTI —

J. M. NEVIS

165-A Green St. - Worcester, Mass.

Iš Moterų Sąjungos

5-tos kp. Susirinkimo

Atsibuvo Mot. S-gos 5-tos kp. metinis susirinkimas gruodžio 4 d. 1950 m. po bažnytinėje salėje.

Išklausius raportų, tarp kitko nutarta prisidėti auka prie Labdaringos Dr-jos Kalėdinio Fondo.

Nutarta suteikti Kalėdoms dovanas sergančioms pagyvenusioms narėms po pintinėle vaisių.

Sąjungietės Radio programoje yra pakviestos imti dalyvumą —grupe narių July ir Johnny programoje 9:00 A.M. iš Sheraton viešbučio gruodžio 20 d.

VALDYBA 1951 METAMS

Pirm. Ona Sidabrienė, Vice-pirm. Ginkienė, Protok. Rašt. Marija Žemaitienė, Finan. Rašt. Magdalena Delionienė, Išd. Anelė Thompson, Išd. Glob. Joana Sipavičienė ir Anelė Mitchel.

tvarkdarė Elena Dauburienė.
KALĖDINIS BALIUKAS
Po svarstymo bėgamųjų dalykų turėta šaunus Kalėdų baliukas prie puošnių stalų ir visokių skanumynų, pačių narių paruoštų, maloniai laikas praleista. Narė

Parduoda Pečių

Kuriem reikėtų gero pečiaus, malonėkite pašaukti telefonu. Leicester 6-981; Mrs. Charles Savickas, 68 Auburn St., Cherry Valley, Mass.

Millbury St. Oil & Ice

COMPANY

Range and Fuel Oils
441 MILLBURY STREET
Augštos Rušies Aliejaus
Kiela ir Krukoniš, sav.

LIETUVIŠKA MAISTO KRAUTUVĖ

CAPITOL MKT. SAV.: N. J. Kudurauskas, J. Matulevičius ir K. Jakimaitis.

Švieži maisto produktai, greitas ir mandagus patarnavimas.

Šventėms užsakymai priimami. Pasirinkimas įvairus.

CAPITOL MKT.

118 MILLBURY ST., Worcester, Mass., Tel. 6-0086

IDEAL PHARMACY

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Visiems Lietuviams Mano Nuolatiniams Remėjams

Vaistinyčios Tel. 3-4840 — Res. Tel. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. Reg. Pharm.

29-31 KELLY SQ., Worcester, Mass.

Paveskite mums savo sveikatos priežiūrą ir įvairius patogumo aprūpinimus. Mes užlaikome aukščiausios rušies vaistus ir įvairius tualeitinius reikmenis žemiausiomis kainomis.

"Kokybė prekių ir draugiškas patarnavimas už žemiausias kainas yra mūsų didžiausias malonumas."

Pavargęs? Užėik į lietuvišką vaistinę pailsėk, atsinaujink energiją prie bufeto užkandžių karštų ir šaltų gėrimų ar šaltkošės. Lietuviai pas lietuvius!

Krautuvė perpildyta įvairiomis Kalėdų dovanomis dėl visų. Kviečiame ateiti ir pasirinkti kas kam patinka.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

— ir —

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Nuo

SEARS, ROEBUCK & CO.

661 MAIN STREET - WORCESTER, MASS.
Telephone 6-4611

WILBEN BOTTLING COMPANY

19 TAYLOR STREET - WORCESTER, MASS.

PETRAS YESELIUNAS, Vedėjas
Specialiai Ginger Ale ir Kitos Sodės dėl Įvairių Parengimų
Vestuvių - Krikštynų - Varduvių - Balių - Piknikų
ir kitj pramogų

P. YESELIUNAS užlaiko savo fabriką ir pats išdirba įvairios rušies Sodės, ypatingai pritaikintos
KALĖDŲ ŠVENTĖMS ir dėl NAUJŲ METŲ
Teiraukitės viršų paduotu adresu ar telefonuokite—
Telephone 4-5222

VIESOS PADEKOS ŽODIS:—Reiškiu Viešos Padėkos Žodį
Visiems Lietuviams Musų Kostumieriams Linkėdamas
LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ !
Jūsų—P. YESELIUNAS

— Linkim —

Visiem Savo Kostumieriam

ir Draugam

Kuo Linksmausiu

Kalėdų švenčių

BUTCHER BOY PROVISION CO., Inc.

STANLEY E. VALKAVICH,
Kumpiai - Dešros - Lašiniai - Kilbasai - Dešraitės
Krautuvėm, Parengimam ir Piknikam
TEL. 5-3579 WORCESTER, MASS.